

Egyes szám ára 10 fillér.

DEBRECEN, 1932 JANUAR 20.

SZERDA.

XXX. ÉVFOLYAM 15. SZAM.

DEBRECENI
FÜGGETLEN UJSÁGELŐFIZETÉSI ÁRAK: EGÉSZ ÉVRÉ 26.—, FÉLÉVRÉ 14.—, NEGYEDÉVRÉ 7.—, EGY-
HÓRA 2-40. EGYES SZÁM ÁRA HÉTŐZSÁP 10 FILL., SASÁRNAP 20 FILL. KÜL-
FÖLDRE 6 KÉTSZERESÉ — MEGJELENÉS HÉTFŐ KIVÉTELEVEL MINDEN NAP.
KIADJA: A BEGEDŐS ÉS SÁNDOR IRODALMI ÉS NYOMDAI RÉSZVÉNYTÁRSASÁGFELELŐS SZERKESZTŐ:
FARKAS LAJOS.SZERKESZTŐSÉG: NAPPALI FERENC JÓZSEF UT 34. SZÁM TELEFONSZÁMA
19-20. ÉJLEDE FERENC JÓZSEF UT 49. TELEFONSZÁMA: 20-18 ÉS 32-12. FŐKIADÓ-
HIVATAL: FERENC JÓZSEF UT 49. TELEFONSZÁMA 20-18 ÉS 32-12. FŐKIADÓ-
HIVATAL ÉS KÖLCSÖNKÖNYVTÁR: SZÉCHENYI UCCA 2 TELEFONSZÁMA: 23-32

A nemzet önrendelkezési joga

A Debreceni Független Ujság számára írta:

Gróf Eszterházy Mór v. miniszterelnök

Nehéz ma megvonni a határvonalat a gazdasági és politikai helyzet megítélésében, mert a gazdasági élet ma már a legféltettebb szabályozója a politikának. Ebből a szempontból figyelve az eseményeket, erős lelki kritikára van szükség, hogy tisztán felismerjük a járható helyes utat.

Amikor néhány hét előtt arra az álláspontra helyezkedtünk, hogy a 33-as bizottságból kiválunk, az az elgondolás vezetett, hogy a kormányzat gesztójáért nem mindenben válhatjuk a felelősséget. Nem népszerűségi s nem is pártpolitikai szempontok irányítottak elhatározásunkban, hanem meglátása a valószínűnek, felismerése olyan adottságoknak, amelyek elkerülhetetlenek, ha állami életünkben nem lépünk rá arra az utra, mely a kibontakozásra reményt ad.

Az utóbbi évtizedben távol álltam az ugynevezett napi politikától. Az elmúlt tíz év eseményeit csak mint érdektelen szemlélő a távolból vizsgáltam s ez mindenestre biztosítja számomra a multtal szemben teljes objektivitást.

Mint távoli szemlélő megállapítottam, hogy a mult kormányzat elsősorban politikailag esett súlyos és alig reparálható hibába. A választási rendszerünk mellett biztosított kormánytöbbség a parlamentben pszichailag megérthető túlzásokra ragadta a kormányt, amely maga is elhitte, hogy a mögötte felsorakozó többség alkotmányos többség s valóban a nemzetet képviseli.

Ez az alapvető hiba volt szülőanyja a kormányzat minden kritikálható működésének, amely természetesen vezetett azokra a diktatorikus törekvésekre, amelyek a mult kormányt jellemezték. A mult kormány negligálta a parlamentet s valóságos dezavualta hivatását. Ennek természetes következménye volt, hogy nemcsak a politikusok közt, de a közvéleményben is a politikai problémákkal szemben nagyfokú és már-már veszélyes érdektelenség lépett fel.

Ebből a lelki letargiából pedig csak egyetlen kivezető út van: visszaadni a nemzetnek önrendelkezési jogát. Ebből a szempontból a legelső teendő új, titkos választójogi

rendszer alapján újja kell alakítani a törvényhozást. Vallom, hogy éppen annak a konzervatív politikának a szempontjából, amelyet képviselek, az egyetlen kivezető utat abban látom, hogy a titkos választójog és tiszta választás útján átalakítjuk a törvényhozást. Meg vagyok győződve, hogy az ilyen alapon egybeülő parlament meg fogja találni a módját a helyes kibontakozásnak.

Véleményem, hogy a politikai válság megoldása sorban az elsőbb feladat. Nem hagyhatom figyelmen kívül a gazdasági kérdéseket sem, amelyek — tagadhatatlanul — érzékenyebben érintenek.

A jelenlegi kormány a mult kormányzattal szemben ebben a tekintetben már tett biztató lépéseket s remény van a továbbiakra is. Nem hallgathatom el azonban, hogy sorrend kérdésében nem értek egyet a kormányval. A kormány ugyanis nagyjában fentartva állami berendezkedésünk túlméretezését, az adók emelésével és a tisztviselő fizetések csökkentésével vélte fenttarthatónak az államháztartás egyensúlyát. Én ellenkezőleg, először leépíttettem volna luxusintézményeinket s berendezkedésünket és csak azután — ha még a szükség megkívánta volna — nyultam volna az adóemelés és fizetéscsökkentés nagyon is problematikus kérdéseire.

Ezért nem tudtuk teljes bizalommal kísélni a kormányzat munkáját s kénytelenek voltunk levonni a konzekvenciákat.

Akik ma a politika felelősségteljes munkájára vállalkoznak, azoknak fel kell ismerniök az idöket, hogy nem lehet a háborúk és forradalmak után ott folytatni az életet, ahol 1914-ben megszakadt. A világ mértföld-léptekkel haladt előre s az idök forgását megállítani nem lehet. Azt az államférfiut igazolhatja csak a történelem, aki feladatának felelősségétől át van hatva s nemzetét nem a rohanó árral szemben akarja üdvözíteni.

Eppen ebből az elgondolásból feltétlenül szükségesnek látom, hogy a jelenlegi kormányzat, felismerve kötelességét, levonja a mult hibáinak konkvenciáit s olyan gyökeres reorganizációval frissítse fel a politikai életet, amely alkalmas és képes arra, hogy a kívánt eredménye-

ket elérje. Ez azonban nem valósítható meg a parlamenti pártok mai elosztása mellett.

Azért szerintem a válság megoldá-

8-ról 7 százalékra szállította le a kamatlábat a Nemzeti Bank

Budapest, január 19. A Magyar Nemzeti Bank főtanácsa 1932. évi január hó 19-én tartott ülésében dr. Schober Béla vezérigazgató előterjesztése alapján jóváhagyta a bank mérlegét, valamint a nyereség- és veszteségszámláját, amelyek szerint az 1931. évi tiszta jövedelem 8.739.000 pengő. A főtanács elhatározta, hogy az elért üzleti eredményből, úgy mint az előző évben, 12 százalékos osztalék kifizetését fogja a február 1-én tartandó közgyűlésnek javaslatba hozni. A fő-

tanács ezután elhatározta, hogy január 20-án kezdődő hatállyal a bank által váltók, közraktári zálogjegyek és értékpapírok leszámításánál alkalmazott kamatlábat 8 százalékról 7 százalékra, a népszövetségi kölcsönkötvényekre adott kölcsönöknél alkalmazott kamatlábat pedig 8.5 százalékról 7.5 százalékra mérsékli. A főtanácsot ennek az intézkedésnek megtételénél az megfontolás vezette, hogy a gazdasági életre nehezedő terhek enyhítéséhez a lehetőségek keretében hozzájáruljon.

Korányi pénzügyminiszter nyilatkozik genfi tárgyalásairól

A Népszövetség pénzügyi bizottsága bizik abban, hogy a mostani kritikus hónapokat, ha nélkülözések árán is, de ki fogjuk bírni.

Budapest, január 19. Báró Korányi Frigyes pénzügyminiszter ma este genfi tárgyalásai befejezése után Budapestre érkezett. A pénzügyminiszter fogadta az MTI munkatársát és a következő kijelentést tette:

— Genfi utammal nagyon meg vagyok elégedve abból a szempontból, hogy igen szívélyesen fogadott a pénzügyi bizottság s a kérdések alapos megbeszélésénél komoly érdeklődést és megértést tapasztaltam. Természetesen azt nem is lehetett várni, hogy Genfben valami olyan fordulat történhetne, amely kérdéseinknek végleges megoldását mozdíthatná elő, mert hiszen ez csak az egész európai helyzet szanalása keretében történhetik meg. Addig, míg a nagyhatalmak az európai pénzügyi kérdések tekintetében nem készítenek elő megoldást, csak arról lehet szó, hogy a kisebb nemzetek, főleg az adós nemzetek a további károsodásokat elkerüljék és államháztartásukat újabb megrázkódtatások nélkül hozhassák rendbe. Főleg két kérdés körül folyt a megbeszélés, mégpedig a legbarátságosabb mederben. Az egyik devizahelyzetünk, a másik az államháztartásnak a kérdése. Teljes megértésre talál-

tam abban a tekintetben, hogy a transzfermatorium kimondása elkerülhetetlen volt. Ami az államháztartást illeti, a pénzügyi bizottság teljesen megérti nehézségeinket, bizik a magyar nemzet férfias kitartásában, hogy ezeket a kritikus hónapokat, ha nélkülözések árán is, de ki fogja bírni. Általános az a felfogás, hogy ebben az esztendőben az egész európai helyzetben kedvező fordulat fog beállni, ami természetesen a legüdvösebb visszahatással volna valamennyi ország pénzügyi és gazdasági helyzetére és így a miénkire is. A népszövetség pénzügyi bizottsága a legközelebbi napokban terjeszti a minisztertanács elé jelentését. Meg vagyok róla győződve, hogy ez a jelentés teljesen objektiv, sőt egyenesen jóindulatu lesz.

Budapest, január 19. Báró Korányi pénzügyminiszter Genfből hazatérőben a vonaton elmondotta genfi útja eredményeit. A hivatalos nyilatkozat után a Budapesti Értesítő munkatársa megkérdezte a pénzügyminisztertől, mire alapítja azt az optimista kijelentését, hogy az európai gazdasági helyzetben még ebben az évben kedvező fordulat fog bekövetkezni?

— Korai volna még ebben a kér-

Mai számunkban Vigszinház mozi féláru szelvények

désben konkrét nyilatkozatokat tenni — válaszolt a miniszter —, de remélem, hogy lépések fognak történni olyan irányban, hogy ezeknek a lépéseknek döntő befolyásuk lesz.

— Egyesek 600, sőt 500 millió költséget beszélnek. Mi ehhez Excellenciának megjegyzése? — kérdezte az ujságíró.

— A költségvetést 800 millió pengős keretbe fogjuk leszállítani.

— Találkozott-e Excellenciád Bécsben Bethlen István gróffal? — adta fel az újabb kérdést a hírlapíró.

— Nem találkoztam.

Kijelentette még a miniszter, hogy az adósságok rendezése ügyében szükséges bizottság összetételére az az elgondolása, hogy minden állam alakítson egy nemzeti bizottságot és az képviselje velünk szemben annak az államnak valamennyi hitelezőjét. A bizottságok azután küldjenek ki delegátusokat egy nemzetközi bizottságba, amely semleges szakemberek vezetésével tárgyalja le velünk a végleges rendezést.

ORVOSI DIJAT NYERT BENEDEK PROFESSZOR.

Budapest, január 19. A Budapesti Orvosi Kör a Schaechter-díjat dr. Benedek László debreceni professzor „Az agyvelődagánatok körjelzése” című értekezésének ítélte oda. A díj ünnepélyes átadását bankett követte, amelyen számosan éltették a kiváló debreceni orvosprofesszort.

Bezárták a balmazújvárosi iskolákat

A rossz gazdasági helyzet az iskolafentartó felekezeteket is erősen sújtja és ez némelyik helyen odavezet, hogy az iskolákat be kell zárni. Ez történt most Balmazújvárosban, ahol úgy a magyar, mint a német református iskolát bezárták, illetve a karácsonyi szünet után többé megnyitni nem tudták, mert az egyháznak nem volt pénze, hogy tüzelőanyagot lássa el iskoláit. Általában a balmazújvárosi református egyházak oly rossz anyagi viszonyok között vannak, hogy már kétségbe eszték a bejelentették: iskoláikat fentartani nem tudják és ezért kérték is, hogy a község vegye át az iskolákat. A miniszter is leírt már, hogy vegye át a község az iskolafentartás terheit, de Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága nem rendelte el a balmazújvárosi iskolák községeseit, hanem felírt, hogy vegye át azokat az állam, mivel a községnek egyáltalán nincsen pénze és az iskolák átvétele a község pótdíját jóval 100 percent fölé emelné.

A tüzifa hiányán egyébként már segíteni fognak, amennyiben Balmazújváros képviselőtestülete két havi fűtésre szükséges összeget már meg is szavazott, ezt a vármegye törvényhatóságának kisgyűlése jóvá is hagyta, csupán a kormányhatósági jóváhagyás hiányzik. Most azonban Rásó István alispán mérlegelve az iskolák zárvatartása folytán beálló súlyos nevelési károkat, dr. Baltazár Dezső püspök kérésére utasította Balmazújváros előljáróságát, hogy a megszavazott tüzelőanyagsegélyt kormányhatósági jóváhagyás előtt is adja ki az iskoláknak.

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FUGGETLEN UJSÁG.

Jóvátételi konferencia, vagy csak pénzügyi szakértő értekezlet lesz Lausanne-ban?

„Brüning aláírhat Lausanne-ban amit akar, mi ezt ugysem fogjuk elismerni” — hangoztatják a német jobboldaliak.

New York, jan. 19. Az „American” közlése szerint a washingtoni francia nagykövettel a kérelemmel fordult Hoover elnökhöz és Stimson külügyi államtitkárhoz, hogy hosszabbítsák meg az ez év júliusában lejáró jóvátételi, illetve adóssági moratóriumot. Amerika válaszáat Dawes nagykövet fogja, a genfi leszerelési értekezletre utaztában, Párisban közölni.

London, január 19. A Daily Telegraph politikai munkatársa jelenti, hogy

MacDonald nem vesz részt a lausannei konferencián, mert nem tud magának erre időt szakítani.

Valószínűtlen az is, hogy MacDonald a genfi leszerelési konferencián résztvesz. Lehetséges, hogy néhány nappal a leszerelési konferencia megnyitása után érkezik Genfbe és nyilatkozatot tesz a brit kormány leszerelési politikájáról.

Páris, január 19. Beavatott körökben úgy tudják, hogy a lausannei konferencia eredetileg tervezett formájában egyáltalában nem jön létre.

Legfeljebb szakértői értekezlet-ről lehet már csak szó, amelynek a meghosszabbítandó moratórium technikai előkészületeit kellene kidolgoznia.

Lényegében a lausannei szakértői értekezlet nem volna egyéb, mint előkészítése a végleges értekezletnek, amely azonban már csak a júliusi moratórium-meghosszabbítás után, esetleg az év vége felé ülne össze.

Páris, január 19. A Matin nyilván félhivatalos forrásból úgy értesül, hogy abban a kormánynyilatkozatban, amelyet Laval miniszterelnök a kamara ma délután három órára kitűzött megnyitó ülésén felolvas,

a miniszterelnök a Hoover-moratórium rövid meghosszabbítását fogja javasolni, anélkül,

hogy a lausannei konferencia elhalasztását a maga részéről indítványozná.

Az erre vonatkozó iniciatívának Londonból kell kiindulnia, de az angol-francia pénzügyi tanácskozások, melyeknek tárgyát elsősorban a lausannei konferencia képezi, még nincs lezárva. Azt már megértették az európai nagyhatalmak, hogy a reparációs probléma csak abban az esetben oldható meg Európa javára, ha az európai hatalmak egységes frontba tömörülnek Amerikával szemben, de úgy látszik, a dolog nem sürgős, miután Franciaországnak a legközelebbi részletet csak ez év december 15-én kell Amerikának megfizetnie. Ilyen körülmények között a lausannei konferencia lehetséges, hogy nem lesz egyéb, mint pénzügyminiszterek, vagy talán csak pénzügyi szakértők találkozója.

Páris, jan. 19. Washingtonból jelentik, hogy Stimson államtitkár ujságírók előtt kijelentette, hogy az Egyesült Államok politikája a háborús adósságok kérdésében Hoover elnök és Laval miniszterelnök találkozója óta nem változott

s hogy a washingtoni kormány e kérdésben nem szándékozik újabb lépéseket tenni s Európának segítségét felajánlani. Arra a kérdésre, vajjon mit szándékozik tenni az amerikai kormány, ha az európai hatalmak a moratórium meghosszabbítását javasolják, Stimson megtagadta a választ. Általában azt hiszik, hogy a kongresszus ismeretes határozata a jelenlegi politikai irány minden változását kizárja.

Berlin, január 19. A jóvátételi konferencia elhalasztásáról szóló hírekkel kapcsolatban legtöbb berlini estilap foglalkozik azzal a kérdéssel, hogy Németország és a világgazdaság szempontjából milyen hatása volna az elhalasztásnak. A lapok általában arra a hivatalos körök által

A Debreceni Független Ujságot

példányonként vásárló
25 szelvény és
1 pengő

(Ezt isse ottanban egy hónapig használhatja)

Debreceni Független Ujság
KOLCSONKÖNYVTARAT

15

számu
szelvény

is elfoglalt álláspontra helyezkednek, hogy

a jóvátételi értekezlet elhalasztása Németország számára a legsúlyosabb következményekkel járna.

Páris, január 19. A kamara ma délutáni ülésén Laval miniszterelnök felolvasta a kormány programnyilatkozatát. Utalt arra, hogy a kormány nem a bizalom megvonása miatt mondott le és megemlített azokat a sikertelen kísérleteket, amelyek a kormány alapzatának kibővítése érdekében történtek. Nem fogadhatunk el, ugymond, olyan megoldásokat, amelyek egyrészt nem hártják el az általános válságot, másrészt lényeges érdekeiben és a szabadon kötött szerződések által megerősített jogaiban érintenék Franciaországot.

Nem engedhetjük elévülni a jóvátételhez való jogunkat.

A leszerelés kérdésében a kormány politikáját a múlt évi június 15-iki emlékirat körvonalazza. Ezt a politikát, amely a népszövetségi alapokmányon nyugszik, 12 év óta követi ugy Franciaország, mint a Népszövetség. A miniszterelnök ezután azt hangoztatta, hogy valamennyi párt egyetért abban, hogy sikerre csak akkor lehet számítani, ha tiszteletben tartják a szerződéseket, kiéptítik a döntőbíráskodást, gondoskodnak a kölcsönös támogatásról, vagyis eleget tesznek a biztonság követelményeinek.

Páris, január 19. A Paris Midi szerkesztője Berlinben megbeszélést folytatott több német jobboldali politikussal. Ha a t z képviselő, a német nacionalista párt képviselője, ezeket mondta:

— Mi nem tudunk és nem fogunk fizetni jóvátételt soha.

— A feltételhez nem kötött részt sem? — kérdezte a szerkesztő.

— Sem az egyiket, sem a másikat! Brüning írhat alá, amit akar Lausanneban, nem fogjuk elismerni megállapodásait.

Páris, január 19. A kamara ülésén Frossard szocialista képviselő interpellációja során sajnálatát fejezte ki, hogy Briand nem foglal helyet a kormány padsoraiban. — Blum szocialista pártvezér a németek nyomorát tette szóvá. A jobboldalon heves közbeszólás hangozott el Blumnak erre a kijelentésére.

— Nekünk is vannak munkanélkülieink, nem fogunk könnyezni a németek nyomorán!

Blum felvetette azt a kérdést, vajjon a francia kormányok mit tettek annak érdekében, hogy Németországban a demokratikus és köztársasági erők kerekedjenek felül. A francia jobboldali politika a Hitler-féle propaganda céljait szolgálja. Blum végül a leszerelés kérdéséről szólott, kijelentette, hogy minél nagyobb a homály és minél veszélyesebb a helyzet Európában, annál szükségesebb az általános leszerelés.

Laval miniszterelnök javaslatára a vita folytatását csütörtök délutánra halasztották.

2800 pengőért, központi fűtéssel együtt

III. emeleti, 5 szoba, előszoba, fürdőszoba és minden egyéb modern komforttal felszerelt

uccai lakás

Ingyen lifthasználattal.

2200 pengőért, központi fűtéssel együtt

I. emeleti, 4 szoba, előszoba, fürdőszoba és minden egyéb modern komforttal felszerelt

udvari lakás

Ingyen lifthasználattal.

1200 pengőért, központi fűtéssel együtt

I. emeleten, 3 helyiségből álló főként

irodának alkalmas lakás

kiadó.

Érdeklődni Ferenc József 34 sz. alatti
könyvkereskedésben lehet.

Külföldi koks és koks brikett

valamint mindenfajta kályha **fütszenek** a legjobb minőségben kaphatók **Gabányi széntelepén**
Csapó ucca 28. Telefon 24-49

hogy iparigazolványa van, háza van és ezidén két disznót ölt.

Nagyon sokan olyanok, akiknek nincs jogosultságuk segélyre, csak azért jelentkeznek, mert ugyanabban a házban, ahol ők laknak, a szomszédjukban olyan család vagy ember lakik, aki az inségakcióból segélyt kap. Tehát ők természetesnek tartják, hogy akkor nekik is legyen inségsegélyük.

Von azután ilyen eset is: A városi téglagyárban van rendes állandó foglalkozása az egyik jelentkezőnek. Amikor a környezet tanulmányra ki-mennek a lakására, a felesége fogadja a hatósági közeget és azt mondja, hogy az ura éppen munkát keres és azért nincs otthon. Az élelmiszerkönyvecskét a munkás így megkapta és a járó adagokat föl is vette. Már most

a teljesítendő munkát kiosztotta a rokonsága között és azokkal dolgoztatott.

Van azután olyan eset is, hogy hárman-négyen laknak egy szobában, közös háztartásban. Ha már most ők ezt bejelentik, akkor mindössze egy hónapra három és félmétermáza fát kapnak. De mivel külön nevéük, valamennyien külön néven jelentkeznek és így a két és fél métermázas fejkvóta szerint kapnak két és félmázsát. Erre az esetre úgy jött rá a bizottság, hogy ugyanaból az udvarból jelentkezett, de igényjogosultság hiánya miatt elutasított asszony mér-gében és irigységében följelentette ezeket.

Vannak azután olyanok, akik ravaszkodással igyekeznek az iroda vezetőjéhez hozzáférközni, még a lakására is bemennek, de hát mindhiába. Az utóbbi időkben elterjedt az a hír is, hogy ha valaki bármelyik politikai pártba beiratkozik, akkor okvetlenül felveszik segélyre. Persze ez is csak mese és nem segít a föl-vételhez.

Az óriási munkában, amelyet az irodának ki kell fejteni, Fekete Bélának nagy segítségére van a Szinyei-Merse detektívcsoporthoz, különösen Szinyei-Merse Miklós csoportvezető és Kiss Ernő detektív.

MEGTALÁLTÁK A MORFINIZMUS ORVOSSÁGÁT.

Egy Newyorkból érkező hír arról számol be, hogy a Cornell-egetem egyik profeszora felfedezte a morfinizmus új radikális gyógymódját. Egy anyagot készített, amelyet beolt a morfinista szervezetébe és amely tökéletes ellenmérge a morfinumnak. Egy ilyen oltás végérvényesen immunissá teszi az agyat és az idegrendszert a morfinium minden hatásával szemben. Allitólal hat nap alatt gyógyítja tökéletesen a morfinimust.

ÓLMOT

vesszünk.

Debreceni Független Ujság
Kiadóhivatala

Ferenc József ut 49. sz.

A Vigszinház jelenti:

Tegnap már délelőtt csaknem összes jegyeinket elvitték, hogy

féláru szelvényes-nap

keretében adtuk a legizgalmasabb filmdrámát, a

„BORNEÓI MAHARADZSA“-t

igy nagyon sokan, akik késő délutánra hagyták a jegyváltást, nem kaptak jegyet. Elhatároztuk ezért, hogy

ma visszavonhatatlanul utoljára

megismételjük tegnapi előadásunkat és

ma is léleáron

szolgáltatunk ki jegyeket az alábbi szelvények ellenében. JEGYÉRŐL DÉLELŐTT SZIVESKEDJÉK GONDOSKODNI! Pénztár délelőtt 10-től 1-ig, délután 4 órától. Telefonon 14-71. szám áll rendelkezésre.

„Debreceni Független Ujság”

Féláru-jegy

váltására jogosít.

Egy személy részére

a VIGSZINHÁZ január 20-iki előadására. Előadások 5, 7, 9-kor.

„Debreceni Független Ujság”

Féláru-jegy

váltására jogosít.

Egy személy részére

a VIGSZINHÁZ január 20-iki előadására. Előadások 5, 7, 9-kor.

Romlott, rossz cukorkával árasztották el lelketlen árusok a debreceni vásárt

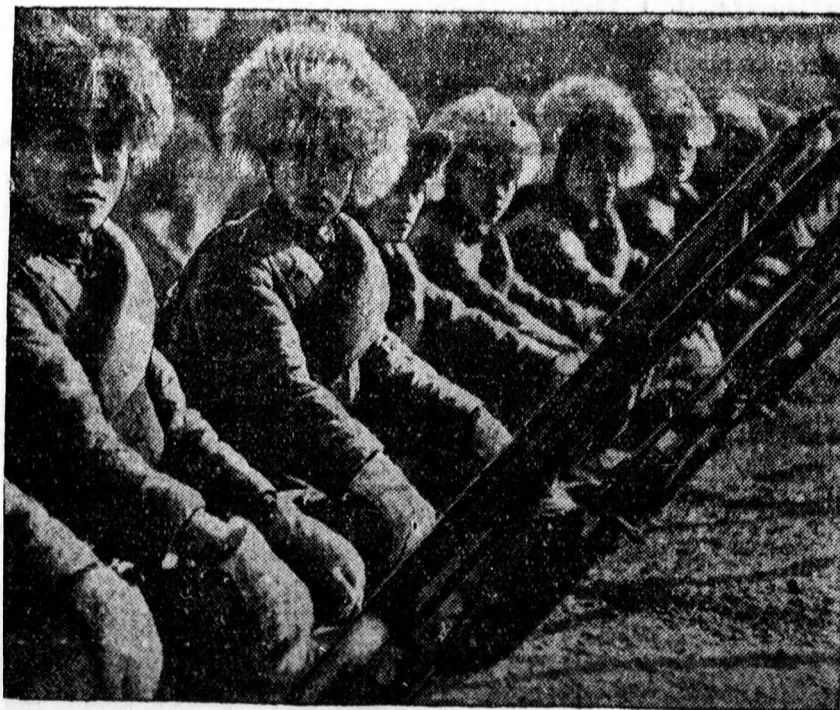
Az utóbbi időben rendkívül megszorodott a vásári édességárusok száma. Ezért a hatóság jónak látta most a debreceni téli vásár alkalmával, hogy megállapítsa, mi ennek a nagy elszaporodásnak az oka. A vásár alkalmával tehát razzitát tartottak és ekkor megdöbentő adatokra jöttek rá. Kiderült, hogy ezek a cukorkaárusok olyan csokoládét és csokoládéval kevert árukat hoznak forgalomba, amelyeknek tartalma részben nem egyeztethető össze az egészséges tápszer fogalmával, részben avas, megkeseredett, romlott, zsírsavas erjedést mutató áru. Ezeket azután le is foglalták. Az esetről azonnal jelentést tettek dr. Láng Sándor tiszti főorvosnak, aki a közigazgatási hatósággal egyetemben a szükséges intézkedéseket meg is tette.

Megállapítást nyert, hogy egy társaság van Budapesten, amelynek tagjai egy zugsokoládé gyárnak ügynökei, akik több métermáza meg nem engedett, ártalmas, egészségtelen cukorkaáruzt hoztak Debrecenbe. Az áru anyaga buzakeményítő, kokuszszir,

kakaóhéj porának a gyurmája. Szerencsére a debreceni hatóságok, de különösen Ferenczy József vásárbiztos ébersége megakadályozta, hogy az egész anyagot most a debreceni vásáron forgalomba hozhassák és árusíthassák. Ezeknek az ügynököknek van itt egy bizományosa, akinek raktárát már át is vizsgálták, hogy ott is lefoglalják a romlott, egészségtelen árut, amelyből le is foglaltak egy tömeget. Most a hatóság azon igyekszik, hogy ezeket az árukat ne csak Debrecenben tiltsák el, hanem ezeket innen más vásárookra se vihessék el.

A tisztí főorvos szerint ezután lesz az eljárás, hogy már az első kirakodásnál minden egyes árut megvizsgálják — s e tekintetben a vegyvizsgáló állomás nagy segítségére lesz a városi hatóságnak — és kérlelhetetlenül elkobozzák az egészségre ártalmas árukat.

Ezzel az ártalmas áruval való foglalkozás nem is lehet rossz foglalkozás, amit az is bizonyít, hogy annak árusításával rendkívül sokan foglalkoznak, így például most a téli vásá-

Nagy hideg van a mandzsuriai fronton, úgy a japán, mint a kínai hadsereg téli felszerelést kapott. A kínai hadsereg, amint képünk mutatja, kiváltzott köpennyel és szőrmes tábori sapkával védekezik a hideg ellen.

ron ezek az árusok oly nagy tömegben lepték el a vásárt, hogy a Széchenyi ucca felét ezek foglalták le.

Az a társaság, amelynek most nem sikerült egész árukészletét, több, mint tíz métermáza rossz csokoládét, tehát 24 láda árut a piacra dobni, gyanút fogott és már az első nap estéjén egy autón elszállította a rossz árut. Így, sajnos, a vásárbiztos már későn érkezett amag almaraktárhoz, ahol a rossz árut elraktározták és ennél fogva az ügynökök, vagy árusok néhány órai egérutat nyertek. Allitólal Budapestre vitték vissza az árut.

Anyagi nyomor — erkölcsi nyomor

A Magyar Cionista Szövetség debreceni előadása.

Kedden este 8 órakor a zsidó hitközség disztermében folyt le a Magyar Cionista Szövetség debreceni fiókegyesületének gyűlése, melyen dr. Werner Bloch, a Cionista

Werner Bloch

Világszervezet londoni exekutívájának egyik európai titkára és dr. Gerő László, a Magyar Cionista Szövetség országos intéző bizottságának tagja szölkak Debrecen zsidóságához.

Dr. Brunner Lajos, a helybéli cionista fiókegyesület elnöke nyitotta meg az előadást s üdvözölte a vendégeket, majd dr. Werner Bloch megkezdett szölkak s többek között a következőket mondotta:

— Ha meg akarjuk érteni a zsidóság helyzetét, le kell vetnünk a szemellenzöt, tul kell látni a helyi, sőt az országos viszonyokon s egy pillantással kell végigmélnünk az egész világ zsidóságát.

— Oroszországban két és félmillió zsidó él, kiket az új rezsim egy csapással deklasszált. Mint iparosok és kereskedők, a szó legszorosabb értelmében elvesztették létalapjukat, a betevő falatot. S miután nem munkások, proletárok, polgári jogokat sem gyakorolhatnak. 2.5 milliós tömeg él úgy, hogy nem lehet ki sem találni, hogyan vegetálnak egyik napról a másikra. A kormány ezen az állapoton a zsidók gazdasági átrétegzésével kíván segíteni. Ezek a tervek azonban tervek maradnak s ahol elenyésző mértékben érvényesülnek, a zsidók teljes elzsidótlanosodását vonja maga után.

— Fokozódó nyomor jellemzi Lengyelország, Litvánia és Románia zsidóságát is. A keleti zsidók helyzetét évtizedekig a kivándorlás enyhítette. Milliók költöztek keletről nyugatra,

„az ígért földjére”. Csak 1903—1914-ig egymillió zsidó vándorolt Amerikába! Nyugateurópa, Anglia s az amerikai államok sorra bezárták kapukat a zsidó bevándorlás elől. Utolsónak Délafrika tiltotta el a zsidó bevándorlást tavaly. Eppen Litvániaiban voltam, melynek zsidói főleg Délafrikába vándoroltak ki s mondhatom, a szó szoros értelmében ekkor sirva szaladgáltak az uccán.

— Más természetű a nyugati zsidók helyzete, hol a gazdasági helyzet oly mértékben, mint keleten, nem érvényesül. A keleti zsidó gazdasági nyomorát rajta kívül álló körülmények okozták. A nyugati zsidó ellenben maga okozta erkölcsi nyomorát. Ennek oka az asszimiláció, az elzsidótlanosítás. A zsidó erőnek erejével olyan akart lenni, mint a környezete. Ezen felfogás csődjé tragikusan nyilvánul meg éppen most Németországban. Nemzedékek óta állítják a zsidók, hogy ők németek, legfeljebb a vallásuk izraelita, de ezzel sem törődnek. Zsidó mivoltukat teljesen eldobták, kulturális tartalmát nem ismerik. S ekkor a környezet rájuk dörög: zsidó vagy! Sűrűn fordul elő, hogy gyermekek jönnek az iskolából s megkérdezik otthon: Szidtak, hogy zsidó vagyok. Mit jelent az tulajdonképpen, hogy zsidó?

— A zsidóság gazdasági és erkölcsi csődjében egyetlen fénypont Palesztina. Az őrlítéknek mondott cionisták, az „utopisták” voltak az elmúlt évtizedekben az egyetlen zsidó realpolitikuskok, mert előre hirdették az elkövetkezendőket s keresték a segítőeszközt. Ha a zsidó világ 30 évvel ezelőtt hallgat rájuk: Palesztina ma zsidó ország lenne. Ellenben az asszimilánsok, akik állandóan azt hangoztatták, hogy napról-napra javul a helyzet és teljesen meg fog javulni, utopistáknak bizonyultak. A tömegeket nem lehet soha ész-okokkal meggyőzni, az antiszemitizmus az érzések, kollektívérzés eredménye. Ez ellen nincs argumentum.

— Palesztinában elért eredményeink mutatják, hogy mire vagyunk képesek, ha akarjuk. Az eredmény relatív nagy, 10 év alatt több mint 100.000 zsidót telepítettünk meg. Falvaink száma 107. Tel-Avir 48.000 lakosával tisztán héber-zsidó város. Gyárak, a Jordán eséséhez épített Ruthenberg elektromos művek, a kaifai kikötő hirdetik a zsidó munkát, mely egy elhanyagolt ázsiai provinciából fellendülő, európai országot teremtett.

— Palesztinának, mint a zsidóság mentisvárának kiépítése csak a zsidók akaratán, meggyőződésén és hathatós közreműködésén múlik.

Majd dr. Gerő László mondotta a következőket: A cionizmus nem erkölcsi kérdés és nem jótékonyosság. Ki érezheti magát oly hatalmasnak, hogy jótékony legyen egy egész néppel szemben? A zsidóság önfelszabadítása többet kíván. A zsidóság adja oda önmagát saját felszabadításához. Mező Armin bejelenti, hogy a szegedi cionista helyicsoport megalakult s tagjai sorába Biedl Samu dr. hitközségi elnök és az előljáróság is beléptek. Indítványozza, hogy a gyűlés táviratilag üdvözzölje ez alkalomból a szegedi zsidó hitközséget, mely szolgáljon például országszerte. Az indítványt a gyűlés egyhangú lelkesedéssel elfogadta.

A nagy tetszéssel fogadott beszédek után dr. Brunner elnök zárta be a gyűlést.

Nyakonszurta a feleségét, aki nem akart pénzt adni a váltóprolongálásához

Pécs, január 19. Treutz József versendi gazdálkodó mult év márciusában összevezetett feleségével, mert az asszony nem akart neki pénzt adni egy váltó prolongálásához. Veszekedés közben Treutz feleségét nyakonszurta, majd beret-

vával saját gégejét metszette el. — Egyik sérülés sem volt halálos. — Treutzot felépülése után a pécsi törvényszék 3 évi fegyházra ítélte. A pécsi kir. ítélőtábla ma Treutz büntetését 4 évi fegyházra emelte fel.

Sztrájkbalépett a budapesti zsidókórházak 70 orvosa, mert az ambulancián dolgozó orvosok nem kaptak fizetést

Budapest, január 19. A Kaszabpoliklinika, valamint a Bródy Adél-gyermekkórház és a Bródy-féle tüdőgondozó ambulanciáján dolgozó orvosok, segédorvosok és gyakornokok ma délben beadták lemondásukat állásukról. Mielőtt ez megtörtént volna, az orvosok a déli órákban plenáris ülést tartottak, amelyen elhatározták, hogy az Orvos Szövetség határozata értelmében elhagyják állásaikat. Az ülés után ki is vonultak hetvenen az ambulanciáról.

A Budapesti Orvos Szövetség, mint ismeretes, mozgalmat indított, hogy ezekben a kórházakban az ambulancián dolgozó orvosok és segédorvosok fizetést kapjanak.

Az izraelita hitközséggel folyó tárgyalások nem vezettek eredményre, mire az Orvos Szövetség úgy határozott, hogy amennyiben a kórházak orvosai, illetve segédorvosai és gyakornokai elhagyják állásaikat, kimondja a tilalmat ezekre az állásokra.

Az orvosok és segédorvosok kivonulása után azonban egyik kórház ambulanciája sem maradt orvosi felügyelet nélkül, mert a főorvosok továbbra is dolgoznak.

Harvai világhírű strandja, a Waikiki, amelyen állítólag merényletet kísérelt meg egy fiatal benszülött Fortescu asszony, a newyorki társaság egyik ünnepelel tagja leánya ellen, aki egy tengerészhadnagy felesége. Mrs. Fortescu (a kép balsarkában) és a hadnagy bevádolták a benszülöttet, majd amikor a törvényszék felmentette, találkozóra csalták, ahol megölték, majd egy amerikai hadihajóra menekültek, amely nem volt hajlandó kiadni őket a harvai-i polgári hatóságoknak. A súlyos afférben az anyós és veje azzal mentegetőznek, hogy önvédelemből ölték meg a benszülöttet. A polgári lakosság és az amerikaiak között az affér miatt napirenden vannak az összetűzések s így Harvait, amely különben amerikai gyarmat, ebben az évben sokkal kevesebb fűrdővendég keresi fel.

Üzleti könyvek

mindenféle rovatozású és alakú
olcsó árban beszerezhető

Aczél antiquárium

Széchenyi ucca 2.

NEM ENGEDIK A HINDUK AZ ARANYAT LONDONBA VINNI.

London, január 19. Bombayban a hindu nacionalisták ellenszegülése egyre veszedelmesebb. A kongresszus vezetőinek utasítására a tömeg bekerítette a császári pénzverő intézetet és az aranytözsédét és kényszerítette a tözsdeügynököket, hogy hagyják abba a forgalmat és megakadályozta, hogy aranyat szállítsanak a kikötőbe, amelyet Londonba akartak küldeni. A tengerparton ezrelék tolonganak a hinduk és sőt párolnak.

A csendőrgyilkos sárándi legények a vizsgálóbíró előtt

Veres Lajos, a Sárádon halálos sérülést szenvedett szabadságos csendőr támadói ellen, mint már megírtuk, a debreceni ügyészségen megindult az eljárás és az öt sárándi legény az ügyészségen várja a vizsgálóbírói kihallgatást, melynek során tisztázni fogják, hogy ki mérte a halálos ütést Veres Lajos fejére. A vizsgálóbíró értesülésünk szerint szerdán délelőtt tartja meg a szembesítéseket és a kihallgatásokat ebben az ügyben. A tragikus véget ért Veres Lajos egyébként nem tartozott a csendőrség törzsellományához, csupán a csendőrséghez szolgálattelepre beosztott huszárközlégény volt. A verekedés idején szabadságon volt Sárádon, barátaival italozott és az italozás hevében történt a halálos végű verekedés.

Dr. Veress István előadása a házasságról

A Szülők Iskolája kedden este 6 órakor tartotta meg előadóját, amelynek keretében dr. Veress István ref. tanítóképzőintézeti igazgató, a kiváló pedagógus érkezett a házasságról, mint nevelésügyi kérdéstről. Rámutatott az érdekházasságok szomorú következményeire, de az erkölcsök lazulására is, amit a nötlenség elterjedése idéz elő. Megállapította előadása végén, hogy a családi és iskolai nevelés feladata a társadalom számára egészséges erkölcsi világnézeti férfiakat nevelni, akik egy boldogabb világrend megteremtésén fáradozhatnak.

A lebilincselően érdekes előadás után Balla Ernő népművelésügyi titkár mondott köszönetet a kitünő előadónak, bejelentve, hogy a Szülők Iskolája legközelebbi előadásán, 26-án Tóth Árpádné érkezik a leányok férfias hajlamának leküzdéséről.

Anyakönyvi hírek

Az anyakönyvi hivatalban kedden a következő bejelentések történtek:

Születések: Boruzs István MAV kapus, fiu: Mihály. Tatár Miklós hentes, fiu: Miklós. Andor János fűszerkereskedősegéd, leány: Edit. Séber András MAV fékező, leány: Ilona. — Varga István cipészsegéd, fiu: István. Kiss Imre földmunkás, leány: Etelka. Dr. Ungár Ferenc ügyvéd, fiu: Tamás. Fényes Dezső könyvelő, leány: Mária és 5 törvénytelen újszülött.

Házasságok: Kiss Miklós—Miklós Magdolna. Várady-Szabó Sándor—Szemán Mária.

Halálozások: Özv. Hönig Sámuelné Schenker Ida izr. 87 éves, Bellegelő 386. Özv. Deák Kálmánné Karácsony Erzsébet ref. 61 éves, Darabos u. 1. Rickl Gézané Strausz Mária római katolikus, 24 éves, Piac u. 39. Özv. Kiss Józsefné Lenárt Lidia ref. 50 éves, Bellegelő 343.

Ma jelent meg a valuták kötelező bejelentéséről szóló rendeletkiegészítő része

Budapest, január 19. A Budapesti Közlöny január 20-iki száma közli a külföldi fizetési eszközök és a külföldi követelések bejelentéséről szóló rendeletkiegészítést. Eszerint a Magyarország területén lakó, vagy székhellyel bíró személyekkel szemben fennálló követelést be kell jelenteni, illetőleg rendelkezésre bocsátani, ha a követelés 1931 szeptember 15. óta úgy keletkezett, hogy a bejelentésre kötelezett személy külföldi fizetési eszközt fizetett be Magyarországon területén székhellyel bíró személyhez, vagy annak külföldön vezetett számlájára. Ezekre a bejelentésekre, amennyiben a rendelet hatályba lépése, azaz 1932 január 20-a előtt lét-

rejött követelésekre vonatkoznak, 15 nap, amennyiben pedig a rendelet hatályba lépését követő időben keletkeztek, 8 napi határidő állapított meg. A rendelet felhatalmazást ad a Nemzeti Banknak, hogy a külföldön folytatott mezőgazdasági, ipari, kereskedelmi, vagy más hasonló természetű üzemekből, vagy külföldön fekvő ingatlanból származó bevétel bejelentésére az általában megállapított határidőtől eltérő határidőt állapíthasson meg és megengedhesse, hogy a bejelentésre kötelezett személy az üzem vitelével, vagy az ingatlannal kapcsolatos kiadásokat a bejelentett bevételből levonja.

Zendovich János volt kath. segédlelkész feleségül vette báró Maillot Nándor özvegyét, Almássy Marianne grófnőt

Zempléni mágnásasszony kötött a napokban Debrecenben érdekes házasságot: báró Maillot Nándor özvegye, született Almássy Marianne grófnő ment feleségül Zendovich János volt katolikus segédlelkészhez, aki bizalmasa volt az elhunyt Maillot bárónak és nevelője a bárói család gyermekeinek. A báró halála után az özvegy báróné négy gyermekével Debrecenbe költözött, ahol taníttatni akarta gyermekeit s a Nagycserén vásárolt kisebb birtokot szép villával.

A garbócbogdányi kerületben a legutóbbi választáson Melczér Lilla földbirtokosnő, özvegy Maillot Nándorné barátnője is fellépett s Zendovich segédlelkész olyan igyekezettel korteskedett a jelöltnek, hogy a hatóságokkal is összejötték. Zendovich János püspökétől hosszabb szabadságot kért s az volt a terve, hogy külföldre utazik tanulmányútra, előbb azonban feleségül veszi özvegy Maillot-nét.

Nemrég Debrecenbe érkezett a báróné édesanyja, aki lebeszélni igyekezett leányát házassági tervéről. A tárgyalások az anya és leánya között csaknem sikerrel végződtek. A fiatal pap azonban nem volt hajlandó lemondani arról, hogy feleségül vegye az özvegy mágnásasszonyt. Levetette reverendáját és szándékát bejelentette fölöttes hatóságának. Pár hét előtt Zendovich János megjelent dr. Hódy Béla debreceni ügyvédnél, akit arra kért, hogy házasságköté-

sét segítse elő. A szükséges iratokat be is szerezték, dr. Vásáry István polgármester megadta a diszpenzációt is és ezek után már semmi sem állotta útját a házasságnak.

Tolnay Elemér debreceni anyakönyvvezető állította ki az anyakönyvet, melynek adatai szerint Almássy Marianne grófnő és Zendovich János földbirtokos házasságot kötöttek január 8-án. Tanuk voltak dr. Hódy Béla ügyvéd és dr. Balogh Antal ügyvédjelölt.

A fiatal házaspár a debreceni nagyerdő alján levő cserrei birtokra vonultak vissza. Szép, modern villa boldogságuk hajléka.

SZERDA, január 20.

BUDAPEST. 9.15: A rádió házikvartettjének hangversenye. — Közben 9.30: Hírek. — 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. Vízállásjelentés magyarul és németül. — 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. — 12.05: A Mándits-szalonzenekar hangversenye. — Közben 12.25: Hírek. — 1: Időjelzés, időjárás- és vízjárásjelentés. — 2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. — 3.30: Morse-tanfolyam. — 4: Az Országos Postászenekar hangversenye. Karnagy Ifj. Roubal Vilmos. — Közben 4.45: Időjelzés, időjárás- és vízjárásjelentés, hírek. — 5.25: „Történetek Mozartról.” Sebestyén Ede előadása. — 5.50: Hangverseny. Közreműködik Nedelkovich Anna (ének), Hannover György (hegedű) és Hollay Béla (ének). Zongorán kísér Polgár Tibor. — 7.10: A Magyar Elektrotechnikai Egyesület rádiószakosztályának előadássorozatában Baczvinszky István felolvasása: „Az antenna, földvezeték és a detektoros vevő.” — 7.40: Békeffi-est. — 8.40: Bura Károly és cigányzenekarának hangversenye a Metropol-szállóból. — 9.30: „Idégenforgalmi nevelés.” Miklós Elemér előadása. — 10: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — 10.15: A Waldbauer-Kerpely vonósnégyes hangversenye. — 11.15: A Pogány jazz-zenekar hangversenye a Britannia-szállóból Vig Miklós énekszámával.

Tüzifa, szén vétele előtt
érdeklődjön
Fülöp és Pronáska cégnél
Mester u. 28.

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANIZÁCIÓ A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.

HÍREK

A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG
telefonszámai:

Kiadóhivatal 20-18
Fiókkiadóhivatal és kölcsön-
könyvtár 23-37
Szerkesztőség nappal 19-20
Szerkesztőség éjjel 20-18 és 32-12

Előfizetőinkhez

Felkérjük mélyen tisztelt előfizetőinket, hogy haladéktalanul szíveskedjenek előfizetési hátralékait kiadóhivatalunkba beküldeni, miután a mai súlyos viszonyok rendkívüli erőpróbára teszik egy olyan lap költségeinek fedezését, mint a Debreceni Független Ujság, amely sem pártoktól, sem más érdekcsoportoktól sápot nem huz s ki zárólag olvasóközönségére támaszkodik.

Postatakarék befizetési lap száma: 29.910.

Tisztelettel:
a KIADÓHIVATAL.

— Időjósítás. Továbbra is borult idő, lényegtelen hőváltozással.

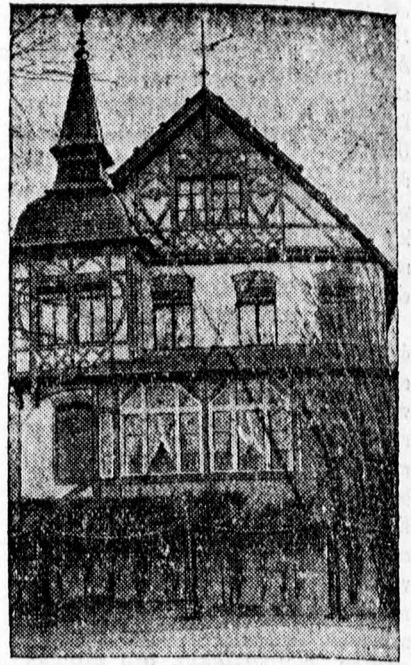
— Ujra moziengedélyt kér a város. A Csokonai-színház megsegítésének gondolata kapcsán újból felmerült most a terv, hogy a város moziengedélyt kér azzal a céllal, hogy a mozi jövedelme a színház felségítésére szolgáljon.

— Ujabb inségbuzát küldött a miniszter Hajdumegyének. A földművelésügyi miniszter értesítette Hajdúvármegye alispánját, hogy a nádudvari inségek részére 150 métermázsza buzát küldött le.

— Elfogtak egy notórius gyujtogatót. Miskolcra írják: A Miskolccal egybeépült Hejőcsaba községben kigyulladt és teljesen elhamvadt két ház. A tüzeset körülményeiből gyujtogatásra lehetett következtetni, ezért a csendőrség ebben az irányban is kiterjesztette a nyomozást. A gyujtogatót most sikerült Székely Bálint gazdálkodó személyében kinyomozni és letartóztatni. Székely beismerte, hogy a két házat ő gyujtotta fel, de ittasságával védekezett. Ezzel szemben megállapították, hogy a felgyujtott két ház tulajdonosával Székely Bálint haragos viszonyban volt és a gyujtogatást bosszúból követte el. A gyujtogatót átadták az ügyészségnek.

— A berlini ügyvédek „nagy üzemet” létesítenek. Furcsa szövetség készül a berlini ügyvédek között és a mozgalomban már eddig is több száz ügyvéd vesz részt. Azt tervezik, hogy összeállnak és külön irodák helyett, amelyeknek fentartása sokba kerül, ügyvédi üzemet létesítenek, hogy így megtakarítsák a külön telefonokat, az irodai személyzetet és sok más irodaköltséget.

— A japán leprabetegek fellázadtak. Nem messze Nagasaktól, Kumamoto mellett van a japánok nagy lepratábor, amelyen ezernél is több leprást őriznek szigoruan elkülönítve. A betegek között zendülés tört ki, mert állítólag rossz a bánásmód és ehetetlen az eledel. Körülbelül 500 leprás erőszakkal kitört a táborból és a városba vonult. A rendőrök és csendőrök nem merték őket megközelíteni, végül tüzifecskendőkkel ment ki a nagasaki tüzoltóság és vizsugarakkal kergette vissza a telepre a tűntető leprásokat.

Dr. Salaban Kornél berlini jogtudós világi, amelynek pincéjében a kettős életű: nappal tudós, éjjel pénzhamisító Salabant doktor modern pénzhamisító műhelyt rendezett ve és 32.000 darab ügyesen hamisított kétmárkás ezüst-pénzt gyártott.

— Mussolini betiltott egy orosz darabot. A jeles orosz író, Nemirovics-Dacsenko, aki Sztaniszlavszkyval együtt alapította a moszkvai híres Művész Színházat, „Az élet értéke” címen darabot írt. Ezt a darabot játszotta társulatával Olaszországban Tatjana Pawlowa. Már több, mint három városban mutatta be nagy sikerrel az orosz darabot, aztán Rómában játszották el. A premieren nagy sikere volt a játéknak, de második előadását már nem engedélyezték, még pedig római hírek szerint az intézkedés Mussolini egyenes kívánságára történt. A darab olyan meggyőző formában igazolja az öngyilkosságot, hogy az illetékes tényszerzők állítása szerint a darab előadása életveszélyes.

— A debreceni szobafestő, címfestő, mázózó mesterek szakosztálya a hó 23-án, szombaton délután 5 órakor tisztújító közgyűlést tart az ipartestületen. Tárgy: két előjárás és két póttag választása, melyre a t. tagokat ezuton is meghívja az elnökség.

— Augusztusban teljes napfogyatkozás lesz, a legközelebbit négy év múlva várhatjuk, azután 1961-ben. Ebben az esztendőben két napfogyatkozás is lesz. A részleges, még pedig gyűrűs napfogyatkozás március hetedikére esik, a teljes napfogyatkozás pedig augusztus harmincegyedikére, az utóbbit azonban csak Északamerikában lehet majd látni. A napfogyatkozások időpontját a csillagászok előre ki tudják számítani. Érdekes, hogy az idej után a legközelebbi teljes napfogyatkozás 1936 június tizenkilencedikén lesz, amelyet a Földön csupán Délkelet Európából, a Balkánnak Görögország és a Fekete-tenger közötti részéről lehet majd észlelni. Azután 1961-ben jön a legközelebbi teljes napfogyatkozás. Ezt Olaszországból lehet majd látni. 1961 után jó darabig kell majd várni teljes napfogyatkozásra. A következő olyan teljes napfogyatkozás, amelyet tőlünk is látni lehet, már csak a XXII. században lesz, 2135 október hetedikén. Ezt az egész földön csak Középeurópa-ból lehet majd észlelni. Tehát Magyarország területéről is láthatja majd az akkori nemzedék.

A mikádó leányai: Sigekoteru és Kacukotaka hercegnők.

— Tréfából kutbalökte legjobb barátját. Kaposvárról jelentik: Csebei János és Mátyás József alsósegedi földművesek, akik régi jóbarátok voltak, együtt mentek a szőlőhegyen levő présházukba, hogy ott mulassanak. Amikor a présház elé értek, Csebei a kutból vizet merített, miközben barátja hátulról meglökte. A földműves a sikos talajon megcsuszott és beleesett a mély kutba. Mátyás kétségbeesetten sietett barátja segítségére és kihuzta őt a kutból. Az átnedvesedett ruhájú Csebei hazament, súlyosan megbetegedett és néhány nap múlva meghalt. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy halálát a kutbaesés következtében beállott tüdőgyulladás és szivdaganat okozta. A szomorúan végződő tréfa elkövetője ellen megindult az eljárás.

— A debreceni ipartestület lakatos, autogénhegesztő, bronzműves, kutfuró, fémmnyomó, mérlegkészítő, puskaműves, reszelővágó, rézműves, rézőntő, sodronykészítő, szerszámkészítő és vasöntő szakosztálya e hó 20-án, szerdán este hét órakor az ipartestület kistanácstermében tisztújító ülést tart. Tárgy: két előjárósági rendes tag jelölése, illetve szakosztályi elnök választása és két előjárósági póttag jelölése. Az ülés fontos voltára tekintettel a szakosztályi tagok teljes számu és pontos megjelenését azzal a megjegyzéssel kéri a szakosztály elnöksége, hogy ha netalán ezen ülés határozatképtelen lenne, abban az esetben a következő ülés a tagok számára való tekintet nélkül, határozatképes lesz.

— A KIE Kerekes telepi csoportja jótékonycélú ünnepélyén adományok címén befolytak a következő adományok: Bogdán Gyula 2.— P, Fejes Gyuláné 2.— P, Fejes nővérek 2.— P, özv. Ferenczy Gyuláné 1.— P, Simon Ferenc 1.50, Kovács Sándorné 1.50, Lovass Bertalan 1 P, Kovács Bálint 60 fillér, Ferge István, Varga Lajosné, Kovács Károlyné, Kovács Erzsébet, N. N., N. N., Gézi József, K. Nagy Lajos, N. N., N. N., N. N., N. N. 50—50 fillér. Többek összesen 6.— pengő. Természetbeni adományokat adtak: Virág Aranka 3 csomag, Kovács Bálint 1 csomag. A fenti adományokért hálás köszönetét nyilvánítja a csoport vezetősége. A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.

— Dr. Hahn Aladárné zongorkoncertjét február 6-án tartja. Jegyek előjegyezhetők: Hegedüs és Sándor Rt. cégnél.

— A debreceni ipartestület közművesmesterei, épületburkoló, kövező és tetőfedő szakosztálya e hó 21-én, csütörtökön délután 4 órakor tisztújító ülést tart az ipartestület helyiségében. Tárgy: egy előjárósági rendes tag jelölése, illetve szakosztályi elnök választása és egy előjárósági póttag jelölése. A szakosztályi tagok pontos megjelenését azzal a megjegyzéssel kéri a szakosztály elnöksége, hogy ha netalán ezen ülés határozatképtelen lenne, akkor a következő ülés — a megjelenő tagok számára való tekintet nélkül — határozatképes lesz.

— A debreceni ipartestület műszerész, autó- és villanyszerelő és gumijavító szakosztálya e hó 21-én, csütörtökön este félnyolc órakor az ipartestület helyiségében tisztújító ülést tart. Tárgy: egy előjárósági rendes tag jelölése, illetve szakosztályi elnök választása és egy előjárósági póttag jelölése. Az ülés fontos voltára való tekintettel a szakosztályi tagok teljes számu és pontos megjelenését azzal a megjegyzéssel kéri a szakosztály elnöksége, hogy ha netalán ezen ülés határozatképtelen lenne, akkor a következő ülés — a megjelenő tagok számára való tekintet nélkül — határozatképes lesz.

— Kedves emlék egy szép kép Liner műterméből!

— A Nyugat január 16-i száma megjelent. A szám közli Möricz Zsigmond, Babits Mihály, Schöpflin Aladár, Laczkó Géza, Torsánszky J. Jenő, Pup Károly, Gelléri Andor Endre és Németh Lászlónak a Nyugat jubileum nagygyűlésén tartott előadásait, továbbá Möricz Virág novelláját, Illyes Gyula, Fekete Lajos, Lill András és Török Sophie verseit. E szám kezdi meg Vass Tamásnak, a világháboruban századosként bevonult aktív katonatisztnak „Élve maradtak utja” című regényes korrajz közlését. A Figyelő részben Váczy Péter és Joó Tibor tanulmányait találjuk a szellemi történet problémáiról (válaszként Babits Mihály tanulmányaira), kritikákat Fülep Lajos, Schöpflin Aladár és Farkas Zoltán írtak. A szám ára 2.— pengő. Negyedévi előfizetés 10.— pengő. Kiadóhivatal V., Vilmos császár ut 34., félemelet. Telefon: Aut: 165—85.

Mozik műsora:

SZERDA, január 20.

Vigszínház 5, 7, 9 óra.	A borneói Maharadzsa. Főszereplők: Rosa Hobart és Charles Pickford.
Uránia 7 és 9 óra.	A SVENGÁLI, hangos dráma. Főszerepekben: Maryan Marsch és John Barymore.
Apolló	Szünet.

A Meteor mozi műsora

Telefon: 14—26.

Szerdán:

„Kadettok” Dráma 7 felvonásban. Főszereplők: Junior Coghlan és Anita Loise. Megelőzi: „Mexikó réme” Vadnyugati történet 7 felvonásban. Bob Steele és Nina Anarteró főszereplésével. Előadások: 7 és 9 órakor félhelyárakkal.

— Különös baleset. Kedden délelőtt Elefánt Miksa, Szondy ucca 16. szám alatt lakó házala a Hatvan utcán haladt, amikor szembejött vele egy fiatalember, akinek vállán egy vasrudal véletlenül úgy megütötte a házala állat, hogy mély, repesztett sérülést szenvedett és a mentőknek kellett első segélyben részesíteni.

— 18 évesek bejelentése január hónapban. Felhívja a rendőrkapitányság a lakosságot, hogy mindazok a magyar állampolgárok, akik 1914-ben születtek, tehát folyó évben töltik be 18-ik életévüket, azok nemre való tekintet nélkül ezt a rendőrkapitányság bejelentő hivatalában az e célra szolgáló bejelentési lapokon folyó évi január hó 31-ig okvetlen jelentsék be, annál is inkább, mert mulasztás esetén velük szemben a rendőrkapitányság a vonatkozó rendelet értelmében a kihágási eljárást szigoruan le fogja folytatni.

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

MŰSOR:

SZERDA délután 3 órakor: *Jim és Jill*. Operett. — Este 8 órakor: *A hálás kis nő*. Vigjáték. B) bérletben.
CSÜTÖRTÖK délután 3 órakor: *Jim és Jill*. Operett. Zóna előadás. Este a „MAYA” operett nagyarányú előkészületei miatt NINCS előadás.
PÉNTEK este 8 órakor: *Maya*. Operettbemutató. Premier bérlet.
SZOMBAT délután 3 órakor: *A kis lord*. Gyermekelelőadás! Olcsó ifjusági helyárak. — Este 8 órakor: *Maya*. Operett.

A SZÍNHÁZI IRODA HIRI

CSOKONAI-SZÍNHÁZ.

MA este (szerdán)

Tisztviselő-est

Minden tisztviselő, aki az irodában jelentkezik,

félhelyáron

válthatja még jegyét a

Hálás kis nő

ujdonság előadására!

**Maya!
Maya!
Maya!**

Ma délután (szerdán)

IFJUSÁGI ELŐADÁS

Jim és Jill

LEGOLCSÓBB HELYÁRAK!

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.

SPORT

A SZÖVETSÉGI KAPITÁNY ÖSSZEALLITOTTA AZ EGYIPTOMBAN SZEREPLŐ VALOGATOTT CSAPAT KERETÉT.

Budapest, január 19. Máriássy Lajos dr. szövetségi kapitány ma este kijelölte azt a 15 játékost, aki a jövő héten egyiptomi túrára indul.

A csapat Egyiptomban, mint az Ujpest, Ferencváros és Hungária futballklub kombináltja és egyizben, mint Magyarország válogatottja szerepel. A kijelölt 15 játékos a következők:

Kapusok: Aknai, Ujváry; háttvédek: Mándi, Dudás, Kővágó; fedezetek: Borsányi, Sárossy, Lázár, Barátky; csatárok: Tánzos, Avar, Kalmár, Toldi, Hires, Turay.

VÉGRE!

Megalakult a három nagycsapat díktaturája alatt nyögő középegyesületek kollégiuma.

Budapest, január 19. Az első profiligá középegyesületei, számszerint nyolcan, a Bocskay, III. kerületi FC, Attila, Somogy, Sabaria, Budai „11”, Kisepest és a Vasas képviselői kedden este értekezletre ültek össze, hogy megvitassák a mai nehéz helyzetet. Az értekezlet kimondotta a középegyesületek kollégiumának megalakulását. A kollégiumba tömörült egyesületek megállapították, hogy érdekeik,

Debrecen legszebb fürdőjében

**MARGIT
gőz- és kádfürdőben**

1 pengő a gőz vagy kádfürdőjegy.

Villamoson a város bármely részéről oda- és visszautazásra is érvényes jegy **1 pengő 20 fillérért** váltható minden villamos kalauznál.

Férfiak és nők számára **egész nap nyitva.**

függetlenül attól, hogy fővárosi, vagy vidéki egyesületekről van szó, teljesen azonosak. Az új alakulat békés és alkotmányos formák között kívánja érdekeit megvédeni és mindenkor az egységes magyar futballsport érdeke lesz előtte az első szempont. A közép-egyesületek kollégiuma 5 tagú végrehajtóbizottságot választott, amely érintkezést keres a szövetség elnökségével és a nagy egyesületek képviselőivel.

KÖZGAZDASÁG

TERMÉNYTÖZSDE.

Határidőüzlet: Buza: március 12.40, 50, 52, 39, 43, 47, 49, zárlat 12.49—50, május 13.32, 42, 36, 28, 27, 30, 37, zárlat 13.37—38. Rozs: március 14.55, 60, 55, 53, 50, 60, 63,

zárlat 14.63—65, május 15.35, 30, 28, zárlat 15.35—15.40. Tengeri: május 14.70, 60, 55, zárlat 14.58—62.

Készárüzlet: Buza: tiszai 77 kg. 12.95—13.30, 78 kg. 13.05—13.45, 79 kg. 13.25—13.60, 80 kg. 13.35—13.70, ftiszai, jászs., dtuli 77 kg. 11.90—12.10, 78 kg. 12.05—12.25, 79 kg. 12.20—12.40, 80 kg. 12.30—12.50, pestv., bacsikai 77 kg. 11.95—12.15, 78 kg. 12.10—12.30, 79 kg. 12.25—12.45, 80 kg. 12.35—12.55. A különleges (80 kg.) tiszai buza 14.00—14.50 P. Rozs: pestv. 13.65—13.75, egyéb rozs 13.65—13.75, tak. árpa I. 17.00—17.25, tak. árpa II. 16.50—16.75, felv. sörárpa 19.50—22.00, egyéb sörárpa 18.00—19.00, zab I. 22.00—22.50, zab II. 21.40—21.65, ti. tengeri 14.30—14.50, egyéb ieng. 14.40—14.60, korpá 12.20—12.40, 8-as liszt 15.00.

TERMÉNYTÖZSIE-ZÁRLAT.

Csikágó, január 19.
Buza: (58.875) 57.50—375, (60.875) 59.375—59.50, (60.125) 58.625, (62.75) 60, tengeri: (40.25) 39.125, (42.25) 41.375, (43.625) 42.875, (44.50) 43.625, zab (25.75) —, (26.50) 26.25, (25.875) 25.625, (—) —, rozs: (47.125) 46, (48.75) 47.375, (49.25) 47.55, (—) 48.625.
Liverpool: 5/2 1/8, 5/5, 5/7 1/8.
Buenos-Ayres: Buza 5.83, 5.85, 5.99, tengeri 4.16, 4.24, 4.38, zab 4.60.

HIVATALOS VALUTAÁRFOLYAMOK:

1 angol font 19.55—19.95, 100 belga 79.35—79.95, 100 cseh korona 16.94—17.04, 100 dán korona 108.40—109.40, 100 dinár 10.11—10.19, 100 dollár 570.50—573.50, 100 francia frank 22.40—22.60, 100 hol-

landi forint 229.70—231.10, 100 lengyel zloty 63.95—64.45, 100 lei 3.48—3.54, 100 leva 4.10—4.20, 100 lira 28.40—28.70, 100 német márka 135.45—136.25, 100 norvég korona 107.20—108.20, 100 svájci frank 110.70—111.40, 100 svéd korona 109.90—110.90.

APRÓ HIRDETÉSEK

Üzlethelyiség és száraz pince kiadó. Csapó ucca 90. 392
Csinosan butorozott szoba ellátással is kiadó, izletes házikoszt kapható. Breuer, Degenfeld-tér 3. 393
Bejárónő azonnal felvétetik. Zöldfa ucca 12., első lakás. Ea
Ügyes ügynököket és ügynöknöket keresünk. Cim a kiadóban. Ea

EGY APRÓHIRDETÉS TIZ SZÓIG ÖTVEN FILLÉR ÉS EGYSZERRE KÉT REGGELI LAPBAN JELENIK MEG. MINDEN TOVÁBBI SZÓ 5 FILLÉR. VASTAGBETŰVEL SZEDETT SZAVAK DUPLÁN SZÁMÍTATNAK. — ÜZLETI HIRDETÉSRE MÁS TARIFA. FELVILÁGOSÍTÁS 18. ÉS 8-12. SZÁMU TELEFONON.

APRÓHIRDETÉSEK

APRÓHIRDETÉSEK FELADHATÓK: FŐKIADÓHIVATALUNKBAN: FERENC JÓZSEF UT PIAC UCCA) 40 SZÁM, FŐKIADÓHIVATALUNKBAN SZÉCHENYI UCCA 2. SZÁM, A HEGEDŰS ÉS SÁNDOR RT. KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN PIAC UCCA 34. SZÁM ALATT ÉS A „MARGIT“-FÜRDŐ PÉNZTÁRÁNÁL. —

Betöltendő állás

Kaucióval
jó megjelenésű urak és hölgyek, akik jó beszélőképességgel bírnak, fix fizetéssel és jutalékkal felvétetnek. — 408—A

Gyermekkertésznőt
vagy óvónőt keresek két kis gyermekemhez jóbizonyítványokkal. Cim: Gyulaházi Miklósné Nyiregyháza, — Szarvas ucca 22. 386

Rikkancsokat
fix fizetés és jutalékkal felvesz a kiadóhivatal. Piac u. 49. szám.

Állást keresők.

Fiatal
férjes asszony szoptatós dajkának vidékre is azonnali belépésre ajánlkozik. Szathmáry Sándorné H-Nádudvar Pacsirta ucca 187. 276

Ingatlan

Kismacson
42 holdas prima tanyásbirtok eladó. Értekezni: Ladányi, Piac ucca 59. 214

Eladó
Kétmalom ucca 6. számú ház, üresen álló 4 szobás parkettes uccai és lakott 3 szobás udvari lakással. Levélbeli ajánlatot kér dr. Ádám, bőrklinika. 157

Balatonalmádin
eladó négyszobás modern villa. Strandhoz nyolc pernyire, gyönyörű kilátás a Balatonra. Értekezni: Komlóssy ut nyolc. Délután 4-5-ig. 278

Eladó
szabadkézből Piac ucca 66. számú ház. — Értekezni ugyanott a vendéglőben. 79

Kismacson
42 holdas prima tanyásbirtok eladó. Ladányi, Piac u. 59. 214

Hajdubagason,
nagyállomás közelében 3200 négyszögöl beltelek eladó. Alkalmos malomnak, esetleg téglagyárnak. Parcellázásra alkalmas 8—10 parcella két uccára kivágható. Értekezni Hajdubagason 262. szám. 1207

Üzletek

Irodának
kétszobás első emeleti udvari helyiség azonnal kiadó. Értekezhetni: Debreceni Első Takarékpénztárnál. 2822-A

Kossuth
uccai üzlethelyiség azonnal kiadó. Értekezhetni Debreceni Első Takarékpénztárnál. 2686—A

Rákosi lenő 5.,
volt Király u., kis üzlethelyiség február 1-re kiadó. 282

Kiadó lakás

Központban
butorozott szoba egy vagy két személy részére, fürdőszoba használattal, központi fűtéssel kiadó. Cim a kiadóban. 153A

Kiadó
a Debreceni Ujság kiadóhivatalának a földszinti helyiségébe való költözésével a Kossuth ucca 3. szám alatt, az első emeleten két tágas szobából álló lakás. Irodának, üzlethelyiségnek rendkívül alkalmas. Érdeklődni lehet a Debreceni Első Takarékpénztárnál. 1923—A

Néhány
50 pengős szoba felszabadult az Arany Bika Otthonban. Felvilágosítást a portás ad. 376

Különbejáratu
csinosan butorozott uccai szoba, fürdőszoba használattal, egy-két személy, esetleg házaspár részére kiadó. Püspöki-palota, II. emelet 17. 151A

István ut 45.
kiadó azonnal 1 kat. hold lucernás, konyhakert, 2 szobás lakással, villany, jövőző kut. Értekezés: Hunyadi 23. 268

Butorozott
szoba azonnalra kiadó. — Ispotály ucca 13. 215

Két szoba,
konyhás udvari lakás Kossuth u. 45. sz. alatt február 1-től kiadó. Értekezhetni: Kossuth u. 15. 64

Különbejáratu
parkettes szobák butorral vagy anélkül Arany János 20., emelet. 390

Ötszobás
földszinti uccai urilakás azonnalra vagy későbbre Arany János 20. 391

Szentanna 35.
négyszobás, fürdőszobás — uccai lakás minden kényelemmel azonnal kiadó. 325

Kiadó
szoba, konyha, gyümölcsös kert azonnalra Boldogkerten. Értekezés: Hunyadi u. 12. 280

Különbejáratu
butorozott szoba azonnal kiadó. Központban, Iskola u. 8. sz. 279

Két
szoba, konyhás udvari lakás Kossuth ucca 14. szám alatt február 1-től kiadó. Értekezhetni: Kossuth ucca 15. 277

Kiadó
azonnalra fűtőházzal szemben két szoba, konyha, kamara. Délisor 23. 275

Kiadó
3 szoba, előszoba, konyha, kamara szépen kifestve. — Csapó ucca 59. 283

Lakást keresők

Keres
urinő kétszobás modern lakást mellékkeliségekkel májusra. Cim: Cím: ármegjelöléssel a kiadóba kérek. 200

Vétel

HASZNALT,
de jó állapotban lévő gyermekkoszit azonnal megvásárolnék, vagy bérösszeg ellenében kölcsön vennék. Cim a kiadóban. 182

Bundát
magas, erős alakra, perzsát vagy sealt, jókarban vennék. Esetleg posztbundát szőrmebéléssel Ugyanott háromnegyedes hegedűt tokkal veszek. Pitischerné, Werbőczy ucca 6. 318

Buzaaljat,
repcealjat, köleskeveréket egy kisebb, mint nagyobb mennyiségben megvételre keresek. Apaffy ucca 20. —

Eladás

Rozskenyérkülönlegesség
kilója 30 fillér. Péksütemények naponta kétszer frissen kaphatók a Galamb sütőde ujonnan megnyitott ierakatában. Püspöki-palotában. Zsurkenyér megrendelhető. Uradalmi teljes tej literje 24 fillér. 156

Egy
teljesen új Singer-varrógép üzleti okok miatt a vételár feléért eladó. Ritka alkalom. Hunyadi u. 12. Ugyanott egy kerékpár is. 249

Fajgalambok
helyszüke miatt eladók. — Apaffy ucca 20. 153

Eladó
barna rókaprémés, fekete kosztüm, egy nutria bélelés női kabát és egy barna női ruha. Piac u. 34. sz., könyvkereskedésben. A

Uj zsaketöltöny
és nagyon jó karban levő frakköltöny eladó. Megtekinthető: Füstös Mihály szabómesternél, Piac u. 169

Többrendbeli
három, négyszobás lakások mellékkeliségekkel, fürdőszobával május elsejére kiadó. Széchenyi 23. 380

Eladó
komplett új háló és konyha-berendezés. Honvéd ucca 14. 281

Különféle

4—5 ezer
késpéznz vagy más érték-biztosítékkal rendelkezők biztos, nyugodt megélhetést nyújtó önálló foglalkozást lakással kaphatnak. Cimeket kérek „Személyesen tárgyalok” jellegre a „Független” kiadója. 389

Monogram,
kelengye s mindenféle kézimunkát olcsón, szépen készítenek. Miklós u. 25. 387

Nyugdíjasok,
tisztviselők, megfelelő biztosítékkal rendelkezők felszerelt kisbirtokot urilakással házberérett bérelhetnek. Bruckner, Piac ucca 58., délután. 388

Divatlap szerint
szabok, varrok. Napi 2 pengőért házhoz megyek varrni. Cimem: Kecskés Margit, Böszörményi ut 20. 320

Világ Jamboree
Gödöllön. Debreceni cserkészek tanuljatok angolul, — ugyszólván ingyen tanít „Helen Society”, Simonffy ucca 11. 4967